

Posudek vedoucího diplomové práce

Autorka: Bc. PETRA MICHÁLKOVÁ

Název: *(Neo)klasicistní zámecká architektura v Královéhradeckém kraji: komparace, současný stav a kulturní význam*

Místo, rok, rozsah práce: Praha, odevzdáno na Katedře dějin a didaktiky dějepisu v dubnu 2024, 182 stran textu (včetně metodiky), seznam pramenů a literatury, rozsáhlé přílohy (fotografie nevydaných pramenů, fotografie evidující stav areálu).

Vedoucí práce: PhDr. Jan ZDICHYNEC, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využitě autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		x		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.		x		
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .		x		
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			
Autor pravidelně konzultoval s vedoucím práce	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Vedení práce Bc. Petry MICHÁLKOVÉ jsem se ujal rád, neboť navázala na úspěšnou práci bakalářskou, obhájenou pod mým vedením. Věděl jsem tedy zhruba, co mohu čekat, a mohl spoluutvářet i zaměření práce. Myslím, že dost ambiciózního cíle – představit a valorizovat (neo)klasicistní zámky královéhradeckého kraje z hlediska

zejména kulturního dědictví a v rámci didaktiky – bylo dosaženo. Snad největším nedostatkem práce je nedokonalá stránka jazyková a stylistická, která poněkud snižuje dosažené výsledky. Mrzí mě to o to víc, že studentka se mnou konzultovala často a že jsem se snažil i tuto rovinu práce „ohlídat“, jde to tedy do jisté míry i na můj vrub.

Po **jazykové a formální stránce** je třeba zmínit řadu pomýlení stylistických, ba i gramatických. Až odbytě působí abstrakt, např. formulace *je zvolena pouze zámecké stavitelství*, vyšinutí z větné vazby – *a zaujímá k nim vlastní stanovisko*. Zbytečně se tu opakuje informace o univerzálním materiálu, který autorka připravila. P. Michálková sice píše svižně a je zřejmé, že je tématem zaujata, někdy ale jako by stylizovala v jiném jazyce než v češtině: kromě vyšinutí z větné vazby užívá slov v posunutém významu, často je špatně skloňuje (s. 34, ř. 6 odspodu – *mnohým reformám ovlivňující*), někde najdeme bohužel i hrubky: (s. 25 – *mohly uvést s. 31 – stavby [...] neřešili*). Četné jsou i prosté překlepy (*stave* na s. 10). Podivná je formulace *obklopila prostor, dalším prostorem pro srovnání*; T. Petrasová spíše než *představitelkou literatury* je představitelkou dějin umění. U Heinricha Kocho v klíčových slovech bych uvedl životní data.

Co se týče **výstavby práce**, je studie nadstandardně rozsáhlá, ovšem jistě by snesla i určité prokrácení, zejména v úvodních pasážích o historickém kontextu, které místy bohužel vynívají poněkud naivně. Struktura je ovšem logická, ale též i ta mohla být promyšlenější (bylo by možné seskupit analyzované zámky do povahově blízkých skupin?). Trochu se opakují úvahy o (neo)klasicismu a empiru, ty ale pokládám pro tento text za zcela funkční – a je zřejmé, že ve změní názorů historiků a historiků umění není snadné se vyznat. Závěr je důkladný a odpovídá rozsahu práce, jejíž rozsah dobře shrnuje. I z něj vyzaňuje nadšení pro téma.

Obsahově vyzdvihuji v prvé řadě pojednání o pojmech, charakteristiku stavebních prvků typických pro (neo)klasicismus a analýzy jednotlivých zámků i s podrobnou obrazovou dokumentací. Autorka líčí celkem čtivě konkrétní stavby, jejich dějiny i současný stav. Logické je vymezení předmětu bádání (z hlediska památkových zákonných úprav současný Královéhradecký kraj), podrobněji snad mohla být charakterizována současná legislativa. Teoretická část je dosti rozsáhlá a přesvědčivá. Důkladněji ovšem mohla být zhodnocena zahraniční literatura (s. 19 a 20). Zajímavé je, že bylo problémem dokonce najít v dosavadní literatuře jednoznačnou definici zámku.

Historické řemeslo: autorka se na svou práci dobře připravila, ale ne vždy své výsledky dokáže dostatečně „prodat“. Snad měla důkladněji charakterizovat metodu popisu a více valorizovat vlastní terénní výzkum. Mrzí mě trochu slabší rovina historická (ale oproti BP opravdu podnikla autorka pokus ji prohloubit), spíše analyzuje současný stav zámků, což je ovšem velmi cenné. Poněkud více se věnovala archivnímu výzkumu, ale ani tentokrát nebyl (a ani nemohl, vzhledem k počtu zkoumaných objektů) úplně důsledný.

Bohužel především v historické části najdeme některá zkratkovitá, ba vyloženě chybná tvrzení či klišé: katolictví nestojí v jasné opoiti osvícenské racionalitě (s. 27), nerodí se v tomto období socialismus (s. 28). Opravdu protestantství umožnilo hospodářský rozvoj? Zmínka o raabizaci se nehodí na s. 34. Spíše než o česky psané literatuře bych hovořil o literatuře české provenience; historický výklad mohl být zkrácen, měl by být opraven a více propojen s vlastním rozbohem. Více mohla zohlednit faktor toho, zda stavba vznikala na zeleném drně nebo byla přestavěna, a dynamiku staveb v čase: (neo)klasicistní přestavba formovala starší stavby, ale často i ta se stírala pod pozdějšími úpravami. Bylo by třeba citovat nejnovější dějiny Hradce Králové (*Hradec Králové, kolektiv, Praha 2017*).

Trochu klišé je informace o vzdělanosti stavebníků. Větší důraz mohl být věnován charakteristice jednotlivých panství, možnostem jejich vlastníků a stavebníků, jejich zcestovalosti.

Otázky k obhajobě:

Jak vnímá autorka svou práci s odstupem několika týdnů po odevzdání? Postupovala by v něčem jinak? Jak by si představovala rozvíjení práce – zahrnuje by další typy staveb (což bylo původním cílem)?

Jak vnímá autorka svůj vlastní přínos k bádání?

Domnívá se, že tento typ práce může pomoci k záchraně kulturního dědictví?

Jak by popsala omezení stavebníků při přestavbě oproti výstavbě na zeleném drnu?

Jak by si představila analýzu objektů památkové ochrany nepodléhajících? Dokáže si vysvětlit, proč ochranu nezískaly?

Je současná památková ochrana dostatečná, vidí nějaké trhliny v legislativě?

Určitě cenné je využití dosud často opomíjených, podhodnocených klasicistních staveb, jejich postavení proti stavbám barokním – jsou klasicistní stavby atraktivní pro děti, běžné konzumenty (x hradu, baroknímu zámku?)

Dokáže predikovat další vývoj staveb?

Dokázala by si představit, že by se podílela na instalaci interiérů, aby dosáhla čistého výsledku klasicistního?
Jak by zhodnotila autentičnost interiérů, pokud se dochovaly?

Vzbudil její výzkum pozornost vlastníků a uživatelů budov? Má dojem, že by svou prací mohla cosi napravit? Pokoušela se kontaktovat např. úředníky na městských úřadech a samotné úředníky památkové péče?

Zkuste ještě nějak soustavněji charakterizovat prameny, s nimiž jste pracovala, vyzdvihnout ty nejpodstatnější.

Jak vnímá reflexi svých pracovních listů? (dokázala by prověřit limity svého edukačního projektu?)

Závěrem bych chtěl s radostí konstatovat, že se Petra Michálková vytyčeného záměru zhostila úspěšně, že se výrazně posunula od své bakalářské práce, přičemž rozšířila pole svého výzkumu nejen předmětem, ale také metodami. Práce je totiž výrazně interdisciplinární, autorka se dokáže pohybovat s přehledem v oblasti historické, uměleckohistorické, zabývá se otázkami souvisejícími s památkovou péčí, dokáže těžit ze stavebně historických průzkumů a své výsledky aplikovat zručně i ve vlastní výuce díky nápaditým pracovním listům. S nejasně užívanými pojmy (*klasicismus*, *zámeček*) se také vyrovnala velmi dobře a podnikla též náročný terénní výzkum, přičemž pořídila i cennou fotodokumentaci, jež jistě bude dobře využitelná i při další práci s těmito památkami.

Práci rád doporučuji k obhajobě.

Datum: Praha, 24. května 2024

Podpis vedoucího práce: PhDr. Jan Zdichynec, Ph.D.